

[Tyroll]

bejdsdirektoratet nr. 7, 1979, side 276, bekræfter en erhvervsvejleder, Poul Skovgård Larsen, dette. Han siger:

»I vor stræben efter at »effektivisere formidlingen« fjerner vi os skridt for skridt fra vor egentlige opgave og bliver et kontor til udrensning af ledige med en eller anden skavank. Under den fulde beskæftigelse kunne de mennesker godt klare sig på arbejdsmarkedet. Nu visiterer vi dem over i det sociale system, hvorfra vi får dem igen som betinget arbejdsdygtige.«

Den stræben, der ligger her, kommer også til udtryk på samme side, når en afdelingsleder i arbejdsformidlingen i Tøndergade udtaler sig. Det siges her:

»Der findes tilbud, vi ikke sætter op på tavlen, for at fremmedarbejderne ikke skal tage dem og sige, at det arbejde vil de gerne have. Når arbejdsgiveren siger til os: »Vi vil have en mand, der kan forstå dansk«, så forstår vi så meget dansk, at vi ved, hvad der ligger i det.«

Her meldes altså om en helt klar forskelsbehandling, udelukkende baseret på arbejdsgivernes interesse i at vælge og vrage. Det er en praksis, som vi gerne vil have nærmere belyst af arbejdsministeren, som jo altså ikke er her. Hvilke andre former for forskelsbehandling finder der sted? I hvor stort omfang får de udenlandske arbejdere forelagt de jobmuligheder, der rent faktisk foreligger? Hvad sker der herefter med de udenlandske arbejdere? Hører de til dem, der i særlig grad bliver fundet ikke at være til rådighed for arbejdsmarkedet? Er det i det hele taget lovligt, det, der foregår? Og hvad var det, statsministeren mente, da han i sin indledning sagde, at arbejdsformidlingen ville gøre en forstærket indsats for at løse de arbejdsløse udenlandske arbejderes problemer?

Med hensyn til at andet område, de sociale ydelser, ved vi godt, at der er løst en del problemer i forbindelse med, at der er indgået nogle konventioner med forskellige lande, Tyrkiet og Jugoslavien f. eks. Men der er en hel del restgrupper tilbage, som ikke har de tilsvarende rettigheder. Jeg vil derfor gerne spørge socialministeren, om ministeren kan belyse problemets omfang for dem, der endnu ikke er dækket af konventioner eller aftaler. Hvad kan der gøres ved problemerne? Er regeringen indstillet på at give de udenlandske arbejdere, der ikke er dækket af aftaler

og overenskomster eller konventioner, samme betingelser som f. eks. tyrkiske og jugoslaviske arbejdere?

For at anskueliggøre den behandling, de udenlandske arbejdere kan blive udsat for, skal jeg komme med et eksempel. Vi har set, hvordan udenlandske arbejdere har pådraget sig en arbejdsskade ved arbejde her i landet. Som for alle andre arbejdere har det været uendelig svært at få dem anerkendt som arbejdsskadede. Det, der imidlertid kan ske, er, at den pågældende arbejder bliver erklæret invalid og indstillet til at skulle modtage invalidepension. Her kommer så problemerne. Er der ikke en konvention eller overenskomst, er arbejderne ikke berettiget til at modtage invalidepension. Samtidig siger bistandsloven, at muligheder for pensionsydelse skal være opbrugt som en betingelse for udbetaling af bistandshjælp. Arbejderen kommer altså til at hænge mellem disse bestemmelser, uden adgang til ydelser af den ene eller anden art.

Vi har set på dette område, at arbejderne har måttet leve på nåde og barmhjertighed ved hjælp af engangsydelser til at klare blot at overleve og ikke ret meget andet. De står altså til varig hjælp af et eller andet omfang. Her kommer så bestemmelser ind i billedet, der giver socialstyrelsen adgang til at træffe afgørelse i spørgsmålet om hjemsendelse af udlændinge, der ikke er berettigede til vedvarende hjælp efter bistandsloven. Jeg vil i denne sammenhæng gerne spørge socialministeren: i hvilket omfang finder en sådan hjemsendelse sted?

Uanset hjemsendelse eller ej er de udenlandske arbejderes retsstilling på dette område en klar tilbagevisning af de påstande, som forsøges ført i marken, om, at de udenlandske arbejdere lever på nas på vores sociallovgivning. Det forholder sig lige omvendt. Det er danske arbejdsgivere og kapitalister, der lever på nas af de udenlandske arbejdere. Deres arbejde udnyttes og udbyttes, så længe de endnu er i stand til at arbejde. Derefter bliver de udstødt uden nogen som helst rettigheder. Derfor vil vi gerne høre socialministeren og regeringen, om der vil blive taget initiativ til at sikre alle udenlandske arbejdere adgang til social sikring, uanset overenskomst eller ej, på samme betingelser som, hvor der findes overenskomst. Det ville glæ-